

Ekonomika transporta

Osnovne komponente transportnog sistema

Transportni sistem je složen organizacijski sistem, čiji je cilj da svojom strukturu i funkcionisanjem obezbjedi transport ljudi i robe na optimalan način.

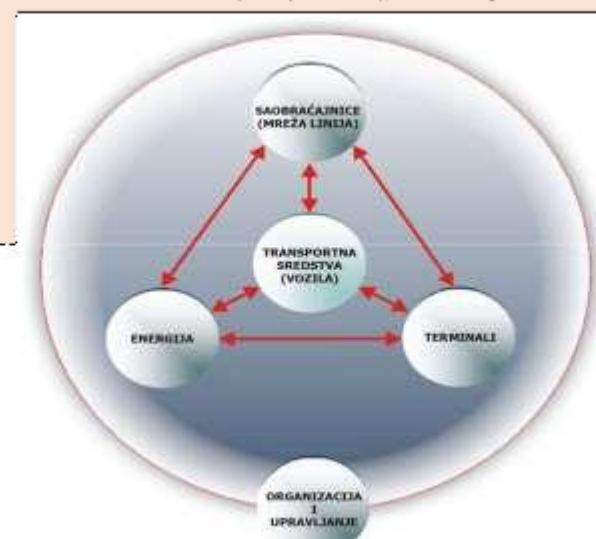
Optimalan način transporta je onaj koji zadovoljava spoljne i unutrašnje zahtjeve koji se postavljaju transportnom sistemu.

Spoljni zahtjevi se odnose na zahtjev da se obezbjedi transportni rad uz određene uslove kao što su brzina, bezbjednost, konfor, uz uz racionalno korištenje resursa, i minimalno zagađenje okoline.

Osnovne komponente svakog transportnog sistema su :

- Vozila
- Saobraćajnice
- Terminali
- Energija
- Organizacija i upravljanje

Delovi sistema su podsistemi i elementi (komponente), i oni zajedno sa vezama čine **strukturu sistema**

Slika 1. Struktura transportnog sistema

Vozila su elementi transportnog sistema koji objektima daju mobilnost i štite ih od oštećenja.

Dijelimo ih na:

1. Motorna vozila za prevoz putnika (autobusi, putnički automobili,motocikli i sl.)
2. Motorna vozila za prevoz tereta (kamioni, vučna vozila,specijalna vozila i sl.)
3. Specijalna motorna vozila (mješalice,vozila za odvoz smeća, hladnjače i sl.)

Saobraćajnice - su površine po kojima se kreću objekti koji se transportuju. To su ulice, autoputevi,pruge, vazdušni koridori i sl.

Terminali - su mjesa na kojima objekti transportovanja i transportna vozila ulaze u transportni sistem ili izlaze iz njega. To su npr. autobuske stanice, željezničke stanice, luke i sl.

Energija - je potrebna za kretanje vozila, osvjetljenje, funkcionisanje opreme.Obezbeđuju je benzinske pumpe, elektromreža i sl.

Organizacija i upravljanje-odnosi se na koordinaciju svih naprijed navedenih komponenti.

Napomena !

Prepišite u vaše sveske novo gradivo.

Za sve konsultacije obratite mi se na mejl :

mirjana.drljaca@yahoo.com